

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3191

Vragen van het lid **Van Kent** (SP) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht «UWV keerde miljoenen STAP-budget uit voor spookcursisten»* (ingezonden 16 juni 2023).

Antwoord van Minister **Van Gennip** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 10 juli 2023)

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht «UWV keerde miljoenen STAP-budget uit voor spookcursisten»?¹

Antwoord 1

Aan de toekenning van de STAP-subsidie zijn voor de deelnemer verplichtingen verbonden, zoals het afronden van de scholing met een diploma of vergelijkbaar document of minimaal 80% aanwezigheid. Indien het niet mogelijk blijkt te starten met de scholing of deze af te ronden, moet de deelnemer dit melden bij UWV.

Voor opleiders geldt de verplichting om aan UWV een bewijs van deelname te verstrekken waaruit blijkt of de deelnemer de opleiding heeft afgerond. Als het de opleider verweten kan worden dat de deelnemer de opleiding niet is gestart of heeft afgerond – zoals als gevolg van het wijzigen van de startdatum of locatie – moet de opleider de subsidie terugbetalen. Ook de redenen van burgers om een opleiding niet te starten of af te ronden kunnen divers zijn, zowel verwijtbaar als niet verwijtbaar, zoals ziekte of andere persoonlijke omstandigheden.

De STAP-subsidieregeling geeft in de toelichting als richtlijn aan dat terugvordering bij deelnemers alleen plaatsvindt in geval van evidente fraude. Omdat de deelnemer het geld nooit zelf ontvangen heeft, zou de terugvordering onbedoeld tot een geldschuld kunnen leiden. Situaties van evidente fraude door deelnemers zijn nog niet gebleken.

¹ BNR, 15 juni 2023, «UWV keerde miljoenen STAP-budget uit voor spookcursisten», (<https://www.bnr.nl/nieuws/financieel/10515661/uwv-keerde-miljoenen-stap-budget-uit-voor-spookcursisten>).

De ervaringen met deze regeling en in het bijzonder het niet starten van opleidingen nemen we mee als lessen voor een eventuele nieuwe regeling voor een individueel scholingsbudget zoals gevraagd in de motie Van der Lee c.s.²

Vraag 2

Waarom heeft het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) de eigen regels niet gehandhaafd?

Antwoord 2

De Subsidieregeling STAP-budget is de basis voor de uitvoering door UWV. Artikel 18 bepaalt dat subsidie kan worden teruggevorderd indien deze ten onrechte of voor een te hoog bedrag is verstrekt of indien niet aan de verplichtingen is voldaan. Deze zogenaamde «kan-bepaling» biedt ruimte om een afweging te maken over al dan niet terugvorderen. UWV heeft gehandeld conform de regeling en de eerdergenoemde richtlijn in de toelichting op de regeling.

Vraag 3

Hoeveel cursisten hebben de opleiding niet afgemaakt en hebben geen sanctie gekregen?

Antwoord 3

Van de 300.000³ toekenningen is van ongeveer 33% een bewijs van deelname ontvangen. De overige cursussen zijn nog bezig of moeten nog starten.

Opleiders sturen de bewijzen van deelname tot uiterlijk 3 maanden na het einde van de scholing. Als een opleider het bewijs van deelname niet op tijd aanlevert, doet UWV onderzoek naar de reden hiervan.

Het is positief dat van de inmiddels 108.000 ontvangen deelnamebewijzen 93% blijkt afgerond te zijn met een certificaat of diploma. De uitval is daarmee vergelijkbaar met de uitval bij scholing die niet met STAP-subsidie wordt gevolgd.

Als deelnemers of opleiders vóór de startdatum van de scholing annuleren, betaalt de opleider het geld over het algemeen aan UWV terug. Bij uitblijven van terugbetaling vordert UWV het bedrag alsnog. Ingeval van annulering na de start van de opleiding vordert UWV niet terug, omdat de opleider dan reeds kosten heeft gemaakt. Geen van de deelnemers heeft een sanctie gekregen. Zie ook het antwoord op vraag 1 en 2.

Vraag 4

Bij welke opleiders is het percentage cursisten dat de opleiding niet afmaakt het hoogst?

Antwoord 4

Onderstaande tabel bevat gegevens over afgeronde opleidingen per opleider. De cijfers zijn gebaseerd op opgave door opleider. Deze tabel bevat een momentopname en geeft een incompleet beeld. Zie ook het antwoord op vraag 3.

² Kamerstuk 29 544, nr. 1184.

³ Peildatum: 28 juni 2023.

Naam opleider	Aantal afgeronde scholingen	Totaal succesvol	Niet succesvol	% niet succesvol
GetCertified	114	60	54	47,4%
Laudius	537	294	243	45,3%
Deltion College	65	45	20	30,8%
Inholland Academy	73	53	20	27,4%
benVitaal Academy	117	88	29	24,8%
LOI	6.523	4.944	1.579	24,2%
TalentFirst Nederland	2.772	2.126	646	23,3%
ROC Friese Poort Volwassenenonderwijs	87	67	20	23,0%
Vaarplezier Vaaropleidingen	56	44	12	21,4%
Nanny Nina Academy	106	85	21	19,8%
Schoevers	112	90	22	19,6%
Avondopleidingen SKO	67	54	13	19,4%
nti-nl	2.506	2.023	483	19,3%
Hogeschool Scheidegger	148	120	28	18,9%
ISBW	114	93	21	18,4%
Diplomaroute.nl	102	84	18	17,6%
Sport&People	57	47	10	17,5%
Braint E-learning	86	71	15	17,4%
Scheidegger	246	206	40	16,3%
NCOI Opleidingen B.V.	1.564	1.320	244	15,6%
BoertienVergouwenOverduin	158	134	24	15,2%
GITP Open Trainingen	62	53	9	14,5%
Hair Kappersopleiding	85	74	11	12,9%
Winc Academy	857	748	109	12,7%
Hogeschool Utrecht	72	63	9	12,5%

Vraag 5

Kunt u uitsluiten dat cursusaanbieders bekend waren met deze coulan­ce en er daarom misbruik van hebben gemaakt?

Antwoord 5

Nee, dat is niet uit te sluiten.

Vraag 6

Bent u het ermee eens dat het oneerlijk is naar de duizenden mensen die nog geen aanspraak hebben kunnen doen op het Stimulerings Arbeidsmarkt Positie (STAP-)budget dat cursisten die wel in aanmerking kwamen zonder sanctie geen gebruik hebben gemaakt van het budget? Zo ja, waarom heeft het UWV aangegeven coulant te blijven richting mensen die de opleiding niet afmaken?

Antwoord 6

Het is niet de bedoeling dat toegekende subsidies niet gebruikt worden. Zie ook het antwoord op vraag 1 en 2.

Vraag 7

Op welke wijze zullen cursisten er in het vervolg op worden gewezen dat zij de cursus zelf moeten betalen als zij deze niet afmaken?

Antwoord 7

Gelet op het huidige juridisch kader, zoals ook aangegeven in het antwoord op vraag 1 en 2, zie ik geen aanleiding UWV te vragen hier in het vervolg anders over te communiceren dan tot nu toe is gebeurd.

Vraag 8

Welke stappen gaat het UWV zetten om de eigen regels alsnog te handhaven?

Antwoord 8

Zie het antwoord op vraag 2 en 7.

Vraag 9

Welke stappen gaat het UWV zetten om ervoor te zorgen dat mensen die de opleiding niet hebben afgemaakt alsnog moeten betalen?

Antwoord 9

UWV zal de werkwijze blijven hanteren zoals tot op heden, conform de richtlijn, om niet terug te vorderen bij deelnemers. Daar komt bij dat terugbetaling door burgers tevens technische systeemaanpassingen vergt die gezien de restduur van de regeling niet rendabel zijn.

Vraag 10

Kunt u deze vragen één voor één beantwoorden?

Antwoord 10

Ja, met voorgaande beantwoording is hier aan voldaan.